

Загадочна фигура представлява монаха Робак, който е французки емисар, подготвяйки полското дворянство за възстание против русите. Монахът, който самоотвержено работи в полза на родината — той е Хиацинт Соплиц, бащата на Тадеуш. Вината си изкупва с своята смърт; миналото му е изкупено и Напалеон изпраща на негова гроб орден на почетния легион. Тадеуш се сражава на чужбина; когато настъпва 1912 год., свързана с толкова надежди; той се свързва с Домбровски в роден край и тук се устройва празник за негова годишнина с Зося; тогаз се свършва и враждата между слугите на враждующите домове — Гервасий и Протасий.

В разказа край множеството лица са прилепени и няколко епизоди, характеризиращи различни черти на тогавашните полски дворянски общества.

Последните двадесет и пет години от живота на Мицкевич са препълнени с страдания и нещастия, даже материалната нужда през всичкото време е преследвала най-великия син на Полша през дългите години на неговото изгнание. Той е живел в Париж и Женева; в 1840 година е назначен професор по славянските езици в College de France, ала след четири години той е бил принуден да напусне катедрата, тъй като не искал да се отрече от тоянизма. Той е почитател на Напалеона III, без да гледа на събитията от 2 декември 1848 г. В 1855 год. той отива с политическа мисия в Цариград и предприема едно пътуване в България. Отбива се в Бургаз, среща се с бжигари и от близо се запознава с съдбата на бжлгарския народ. След това се свързва в Цариград и там умира. Погребан е в Париж на гробницата Мон — Морана — любното място на мнозина полски емигранти. А в 1890 година неговите кости са пренесени в Краков в царските подземни гробници под дворците на Вавел.

Мицкевич е основател на литовската школа в полската литература; около него се събира цяла плеада поети. Той е гордост на полската литература; нему са посветени ред многостранни изучвания. „Пан Тадеуш“ е преведен на всички европейски езици. Политическите възгледи на Мицкевича преживяват неговата смърт и са будили интерес чак до 1863 г.

Неговото желание да проникне и в последната хижа на родината си се изпълня. Отделни издания на Мицкевич достигат до стотици хиляди екземпляра. Хенрих Сенкевич съобщава, за популярността на Мицкевича следния случай: пазача на един маяк бил поляк; преживял много на чужбина в този маяк, попада му на ръка „Пан Тадеуш“, зачел се — увлича се поляка — пазача на маяка, забравя всичко на света, забравя себе си, онова що го заобикаля и своя дълг, и за